



DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,

*manè discutenda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesima-sexta
mensis Martij, anno Domini M. DCC. LXXII.*

M. BARTHOLOMÆO-TUSSANO LE CLERC,

Consiliario Medico Regis ordinario in ejus Castelleto

Doctore Medico, Præside.

An legitima vulnorum suppurationi promovenda cortex Peruvianus ?

I.



NATURA esse morborum medicatricem jam dudum agnoverat Hippocrates ; nullumque vulgatus est axioma apud antiquiores Medicinæ magistros. Quantis autem viribus tam salutare præstet effectus ex suppurationis opere pulcherrimè patet : nihil enim aliud est quàm Natura conamen ad ejicienda omnia illa vitali fluidorum motui prorsus inepta, quæ in vulneribus, in ulceribus & in diarræis Chirurgicis, carni sarcindæ, coalituris partibus, & vasculis iterum intertexendis, omninò obstant. Illud autem Natura perficit atterendo solidorum simul & fluidorum moleculas, ita ut penitus resolvantur in humorem album, pinguem, tenacem, æquabilem, & minimè fœtidum qui Puris nomine donatur. Cum leve vulnus est, ab acuto telo inflictum, & in partes sanguineis vasculis non multum refertur, tunc absque suppuratione ad cicatricem perducitur potest. Si autem amplum sit vulnus, gravis exurgat inflammatio & carnes collatæ laceratæque sint, in Pus veræ tabescere debent, ut optimè annotavit divinus senex (a). In vulnere sanguis statim effluit, sed brevi contractis fectorum vasorum orificiis, fiunt obstructions, vera oritur inflammatio Peragitur coctio quædam materiei ruptis vasis impactæ, quæ dein separatur à vivis partibus, unâ cum imperviis

(a) Περὶ ἔλκων.
Sect. VI. p. 245.

* Auctore M. LUDOVICO ANNA LAVIROTTE, anno 1752.

vaforum finibus. Legitima sic instituitur ²suppuratio, quæ quidem nonnisi à motûs vitalis actione repetenda venit.

I I.

IN oris, seu, ut aiunt, in labiis vulnere, duplicis generis reperiuntur vasa. Alia per medium secta hiulcis orificiis sanguineum laticem evomunt: alia quæ integra permanere fauciatæ partis nutritioni conservationique intervniunt. Citato itaque & uberi fluxu cruentus ille humor exprimitur è vasis ruptis; sed postea inanito quædam in ipsis succedit, contrahuntur eorum oscula, ex his repellitur sanguis; hæc ergo ratione magis expanduntur integra vasa in quibus viget humorum circuitus. Supprimitur tandem omnis effluxus sive ab hiantium orificiorum constrictione, sive à compressione vaforum vicinorum quæ læsionem haud acceperunt. Majori solito copiâ in hæc derivantur humores, turgescunt, distenduntur parietes eorum. Magno dein impetu insurgunt corporis vires, vividius oscillant vaforum integrorum fibræ, hinc dolor, tumor, rubor & æst s. At tunc non modò pars vulnerata afficitur, concusso enim toto systemate nerveo, corpus univèrsum in consensum trahitur, & quasi contremiscit, acutaque febris excitatur. Sic itaque, ope virium illarum insurgentium, fit coctio vera materiei impactæ vasis ruptis indefinenter compressis & quasi attritis à vividâ arteriarum actione. Peractâ tandem, circa diem septimum, salutari illa concoctione, impervia vaforum extrema unâ cum stagnante quâ turgent materie, resolvuntur in liquamen satis spissum subalbicans & æquabile quod Pus vocant. Ut legitimum igitur conficiatur Pus, eadem requiritur coctio ac in febribus putridis ut appareat in urinâ sedimentum illud leve, album, quod tam fausti ominis est (a). Propria igitur vi suppurationis opus molitur Natura haud dissimili mechanismo ac in febribus crisis excitatur. Hinc in magnis vulneribus legitima nunquam adest suppuratio, quin & simul appareant criseos, sive solutæ materiei signa, & potissimum in urinis hypostasis illa levis & alba, quæ tanquam optimum signum jure ac meritò laudatur à Galeno (b), ubi de suppuratione verba facit.

I I I.

PUS itaque non efformatur extra vasa; sanguis in cavitate quâdam effusus in Pus minimè convertitur, ut contendunt nonnulli. Corruptiur quidem, abique in aliquid pntridi, seu in tabum, cadaverosum foetorem olens: sed Pus verum nullo modo perfici potest nisi à vi vitæ, seu à Naturâ sese ab inerti & noxiâ færcinâ expediente quâ gravatur pars, cicatricique obstitit. Contrarium tamen sequi libenter crederetur ex illâ Hippocratis sententiâ, (a) *si in ventrem sanguis effusus fuerit prater naturam, necesse est suppurari*. Verum fidæ illud repugnare observationi optimè annotavit expertissimus Galenus, Hipocratemque haud propriè suppurationis verbum hic accepisse, sed tantum pro conversione in saniem, aut pro sanguinis quâdam depravatione. Alibi verò (b) suppurationem à putredine vix discernere videretur divinus senex, ubi carnes contusas necessariò putrescere affirmat. Sed probè hic adhuc attendendum cum Galeno quod duplex putredinis genus admittebat, alterum, vincente Naturâ, alterum verò, devictâ; ita ut, loco citato, per putredinem intelligenda sit tantùm depravatum partium degeneratio quædam, seu coctio necessaria ut à partibus sanis, victrice Naturâ, separari queant. Si igitur vires vitales, quæ in suppurationis opere tanta præstant, imbecilliores deprehendantur, eas profectò adjuvare vel sollicitare valet medicamentum roborans; siè contrariò validiores, vehementiori earum impetui reprimendo, haud impar esse idem remedii genus experientiâ duce comprobandum est.

(a) Hipp. Πρὸς
αἰσχροί. Sect.
II pag. 7. Edit.
Fœf.

(b) De Febribus
lib. 1. cap. 7.

(a) Aph. 20.
Sect. IV.

(b) Ἐπεὶ ἔλκειν.
Sect. VI. p. 145.

HAUD raro accidit vulnerratum, aut operationem Chirurgicam expertum, cachecticum esse, & adeo imbecilem ut alim-entorum nonnisi prava fiat digestio, hæmaturisq; omnino imperfecta. Hinc Pus min.mè laudabile generatur, sed ichorosum, tenue, acre, corrosivum; vulnus carne spongiosâ tordescit, contabescit; febris hæcicâ corripitur æger, exhaustusq; tandem de vitâ periclitatur. Hoc in casu frustra Unguentorum, Topicorumq; genus omne adhibebit Chirugi diligentia. Tantis malis obviam ire Medici munus est. Salutarem hunc attinget scopus si fibris laxioribus tonum conciliet, si corpori robur addat, viresque redintegret, ut ritè functiones exerceri queant. Nihil autem certius ad hæc conducere valebit quàm cortex Peruvianus, cujus vires, in his adimplendis indicationibus, jam toties apud Medicorum orbem celebratæ fuerunt. Hæc potissimum ratione, in gangrænâ, cæteris medicamentis internis (a) palmam præripit, ut patet variis experimentis & observationibus Medicorum præsertim Edinburgensium; quæ quidem inconcussa manent, invitis inanibus illis quæ nuper objicit Anglus aliunde haud incelebris nomne *Sharp* (b). Cum hæc probè novisset *Clar. Monroo*, corticem illum insignem in variolis mali generis adhibere non dubitavit, ubi pustulæ vix ad suppurationem perducì posse videbantur, aderantque petechiæ, aut exanthemata, quæ gangrænæ metum incutiebant. Hujus autem medicaminis usu, tenuis vesicularum sanies in Pus legitimum (c) vertebatur, ac petechiæ malignæ paulatim evanescebant. Tam felices habuit eventus ut brevi apud Medicos complures methodus illa non sine magno plausu excepta fuerit. Pari cum successu præscriptum fuit kina-kina, ut promoveretur suppuratio, post magnas operationes Chirurgicas, artuum amputationes v. g. Lithotomiam, Bubonocelen, Hydrocelen, &c. Quàm eximios præstet effectus in sclopetorum vulneribus variæ testantur observationes (d). Juvænis cujus ictu sclopeti gravissimè fauciati fuerant pulmones, (e) ingenti quantitate Puris fœtidi excreta per tres annos & amplius, diuturno lactis & Peruviani corticis usu curatus fuit. (1).

Verim si in juvene robusto, post institutam operationem Chirurgicam, vehemens oriatur inflammatio, febre, vigiliis, siti, doloribus &c. stipata, nulla ob orgasmum sit suppuratio, timendique locus est ne gangræna vulneratas partes invadat, præsertim ubi maximè contusæ, dilaceratæque sunt, ut v. g. in calculi sectione per magnum, ut vocant, apparatus fieri consuevit. Sanguinem tunc mitti jubet Medicus pro ægri viribus, varia antiphlogistica præscribit, cum tenuiori diæâ ex vegetabilibus potissimum depromptâ; sed fausto cum successu exhibetur, uno & eodem tempore, Peruvianus cortex, cui etiam addi possunt medicamenta quædam temperantia, quæ vehementiores motus reprimere valeant. Sic in usum vocato cortice, per primos septenarios aut novenarios dies, non adeo gravis excitatur inflammatio, promovetur coctio illa suppurationi omnino necessaria, cujus quidem coctionis nulla unquam apparent signa, perdurante orgasmo, seu phlogode statu.

V.

AT, inquires, quomodo salubre possit esse kina-kina in vulneribus validæ inflammationi & gangrænæ obnoxiiis, sicut & in iis ubi defectus fibrarum tonus, vires languentes, nimiusque lymphaticorum humorum affluxus contrariam

(a) Vid. Mollinelli, Inst. Bonon. Tome I l. Part. I. p. 196.

(b) Recherches critiq. sur l'état préf. de la Chirurg. p. 320.

(c) Médical Essais, Tom. V. pag. 98.

(d) Vid. Ranby, on Gun-Shot Wounds, p. 72.

(e) Philosophical Transactions n° 474. Art. V.

(1) In laudatis autem casibus exhibetur Kina-kina sub formâ pulveris, quartâ quâque horâ, ad scrupulos duos vel drachman unam, cum conservâ aut syrupo corticis aurantiorum, per duodecim dies, donec robur corpori accedat, legitimique puris notæ apparent.

(a) V. inter alia,
Sydenham opera
pag. 412. edit.
Lugdun. Bat.

(b) Vid. Lan-
grish, Expé-rien-
ces sur les effets
du Lanier-céti-
fe.

curationem postulare videntur. Verum certissimis constat observationibus corticem illum nimiam solidorum tensionem (a) minuere, eorumque irritationes à doloribus ortas, sicut & etiam spasmos compescere: quippè vividiores fibrarum actionem, vehementioremque sanguinis motum reprimunt, ideoque, non neglectis etiam aliis auxiliis, coctioni, suppurationique maximopere favet. Frustrà objiceretur vim quam hic cortici nostro tribuimus, minus bene congruere cum specificâ virtute, quâ tam efficaciter febres intermittentes debellare valet: harum enim curationi magis forsân conducit, vasculorum spasmos contrictioneque resolvendo, quam humoribus fluiditatem, solidique *vibratilitatem* conciliando. Hucusque, solâ ferè experientiâ duce, de plerorumque medicaminum viribus judicare nobis datum fuit (b): mechanismus autem, quo in œconomiam animaleam suos edant effectus, tam opacis latet plerumque tenebris obvolutus, ut vix de his aliquid certi pronunciari queat. In altero verò statu, kina kina laxiora solida ad pristinum tonum restituit, blandum circuitus motum humoribus impertit, secretionem promovet, dejectas vires refocillat, corpusque imbecille & cachecticum adeò corroborat, ut pus ritè perfici possit, aliquoties tamen accidit ægrum tam debilem esse, aut humores adeò ipsos & tenaces, ut cortex à primis viis in sanguinem vix perducì queat. Tunc prudentis est Medici remedia quædam incisiva, aperientia, simul præscribere, quæ kinâ-kinâ in secundas vias transmissiõnem, ipsiusque per totum corpus distributionem adjuvare valeant. His igitur rationibus & experimentis freni concludere non dubitamus.

Ergò legitima vulnerum suppurationi promovenda cortex Peruvianus.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciscus THIERY
DE BUSSY, Scholarum
Professor, Consiliarius Me-
dicus Regis ordinarius in
Supremo Senatu Parisiensis.

M. Carolus SALLIN.

M. Petrus POISSONNIER,
è Regiâ Scientiarum Aca-
demiæ Parisi. Regis in Sa-
cro Consistorio Consiliarius
Medicus, Regi à Consiliis
Medicis, in Regiis Ar-
cibus Marivimis & Coloniis
totius Medicinæ Præfectus,
Regiarum, Divionensis,
Petropolitanae, & Stokol-
miensis Academiarum So-
cius, Professor & Censor
Regius.

M. Hugo GAUTHIER,
Consiliarius Regis Medi-
cus.

M. Simon VACHER, Re-
gis exercituum in Insulâ
Corsicâ Medicus.

M. Petrus CHEVALIER.

M. Luâovicus Gilbertus
BOYROT DE JONCHE-
RES.

M. Cosma-Augustinus LÉ-
ZURIER.

M. Franciscus BERNARD.

Proponebat Parisiis PHILIPPUS-ALEXANDER BACHER, Thannensis
Alfata, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus,
A. R. S. H. 1772. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Saluberrimæ Facultatis Typographi. 1772.